

1. « ΕΥΡΩΠΗ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ » (ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ)

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .26/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .26/04/2024

Σελίδα: 14

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π. Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

«Ευρώπη της ισχύος» (και ελληνική άμυνα)

«**Η** Ευρώπη ετοιμοθάνατη, μπορεί να πεθάνει» είπε χθες ο πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν σε μια βαρυσήμαντη ομιλία στη Σορβόνη, στον ίδιο χώρο δηλαδή όπου το 2017 λίγο μετά την εκλογή του έκανε την ιστορική ομιλία στην οποία πρότεινε τη «στρατηγική αυτονομία» της Ευρώπης. Η ομιλία του 2017 και παρά τα όσα ακολούθησαν (Brexit, πανδημία, πόλεμος) επαναπροσδιόρισε την Ευρώπη - Ευρωπαϊκή Ένωση.

Την ίδια απήχηση μπορεί να έχει και η χθεσινή ομιλία (πέρα από τις οποιεσδήποτε εκλογικές σκοπιμότητές της ως προς το timing). «Θα πεθάνει γιατί δεν είναι εξοπλισμένη για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και κυρίως τη ρωσική επιθετικότητα αλλά και τον κίνδυνο να καταστεί "υποτελής" των ΗΠΑ στο πεδίο της άμυνας. Μπορεί όμως να αποφύγει αυτή τη μοίρα εάν βγει από τη λογική της "στρατηγικής μειοψηφίας" και αναδειξει ως κορυφαία προτεραιότητα για την επόμενη πενταετή περίοδο την ανάπτυξη αξιόπιστης άμυνας με όλες τις πτυχές της (αμυντική βιομηχανία, κυβερνοχώρος, εκπαίδευση - Ευρωπαϊκή Ακαδημία κ.λπ.)». Απαραίτητη πρωταρχική όμως προϋπόθεση είναι για τον γάλλο πρόεδρο η ήττα της Ρωσίας στον πόλεμο της Ουκρανίας.

Είναι σαφές ότι τρία χρόνια πριν από την εκπνοή της προεδρικής θητείας του, ο Εμανουέλ Μακρόν θέτει τον κορυφαίο στόχο για την επιβίωση της Ευρώπης - αυτόνομη αξιόπιστη άμυνα με όλες τις ικανότητες να αντιμετωπίσει απειλές και προκλήσεις μαζί με τη γενικότερη αναδιάρθρωση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Από την Ευρώπη της «στρατηγικής αυτονομίας» στην «Ευρώπη της ισχύος».

Το όραμα Μακρόν θα πρέπει να βρίσκει σύμφωνη την Ελλάδα. Η οποία όμως οφείλει να έχει τη δική της επεξεργασμένη στρατηγική με όλα εκείνα τα στοιχεία που να καλύπτουν την ελληνική ασφάλεια και άμυνα. Έτσι στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, η Ελλάδα μπορεί και πρέπει «να εμπεδώσει» το σύστημα εγγυήσεων για την ασφάλειά της που υπάρχει στη Συνθήκη. Πρόκειται για τη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής του άρθρου 42,7 της Συνθήκης της Λισαβόνας που δεσμεύει τα κράτη-μέλη της Ένωσης «να συνδράμουν με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους» (περιλαμβανομένων και των στρατιωτικών) κάθε κράτος-μέλος θύμα ένοπλης επιθετικότητας (aggression) στο έδαφός του. Η θέσπιση της ρήτρας αυτής προτάθηκε από τον γράφοντα (έγγραφο CONV 389/02, 7 Νοεμβρίου 2002) στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και υιοθετήθηκε με την υποστήριξη και άλλων μελών και ιδιαίτερα της αείμνηστης Μαρ. Γιαννάκου και Π. Αυγερινού και πέρασε στη συνέχεια αυτολεξεί στη Συνθήκη της Λισαβόνας.

Το ακατανόητο όμως είναι ότι διαδοχικές ελληνικές κυβερνήσεις έχουν αδιαφορήσει πλήρως (από άγνοια ή άλλους λόγους) για την εμπλοκισίωσή της με τις κατάλληλες πρακτικές, τεχνικές ρυθμίσεις (modalities) για την ενεργοποίησή της σε περίπτωση εξωτερικής επιθετικότητας (έχει ενεργοποιηθεί μόνο μία φορά από τη Γαλλία το 2015 για τις τρομοκρατικές ενέργειες στο Παρίσι). Τώρα μετά την ομιλία Μακρόν η Ελλάδα οφείλει μεταξύ άλλων να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση - να επιδιώξει την υιοθέτηση λεπτομερών κανόνων και πολιτικού κειμένου που θα καθιστά απόλυτα σαφές ότι η ρήτρα ενεργοποιείται άμεσα χωρίς καθυστερήσεις, ενδοιασμούς ή άλλα πολιτικά παιχνίδια στην περίπτωση που προκύψει η ανάγκη ως θεσμική εγγύηση. Δεν νοείται κοινή ευρωπαϊκή άμυνα χωρίς αποτελεσματικό μηχανισμό αμοιβαίας συνδρομής. Το άρθρο 42,7 τείνει να αδρανίσει με ευθύνη πρωτίστως της ελληνικής πλευράς.

Ο καθηγητής Π. Κ. Ιωακεμίδης είναι πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ, μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΤ